

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วยการบริหารโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
พ.ศ. ๒๕๖๓

เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามนโยบายของรัฐบาลที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจชุมชน ยกกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนและส่งเสริมศักยภาพชุมชนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๕) และ ๑๙ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมติคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงได้ออกระเบียบ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการบริหารโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตราจารย์พระราชทานตามแนวทางพระราชบัญญัติ ๒๕๖๑ ตลอดจนบทบัญญัติ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งที่ขัดหรือแย้งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“กองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนชุมชนเมืองในพื้นที่จังหวัดแล้วแต่กรณี

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตเทศบาล เมืองพัทยา หรือเขตพื้นที่อื่น ทั้งนี้ โดยมีขอบเขตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ

“คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“สำนักงาน สาขา” หมายความว่า สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สาขา ตามเขตพื้นที่รับผิดชอบในภูมิภาค

“ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดที่สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจัดตั้งขึ้นในแต่ละจังหวัด

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“หัวหน้าสำนักงานสาขา” หมายความว่า หัวหน้าสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สาขา

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารอื่นที่คณะกรรมการกำหนด

“ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“บัญชีโครงการ” หมายความว่า บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ซึ่งเปิดไว้รองรับจัดสรรงบประมาณโครงการตามที่คณะกรรมการกำหนด

“โครงการ” หมายความว่า โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

วัตถุประสงค์และกรอบหลักเกณฑ์การดำเนินโครงการ

ข้อ ๖ กองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อเป็นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน ในด้านต่าง ๆ รวมถึง การใช้แรงงาน การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน

(๒) เพื่อเป็นการดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพในด้านการประกอบอาชีพ ทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการบริการของประชาชน

(๓) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนต่อยอดการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในโครงการที่จำเป็นและเหมาะสม ให้มีการพัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) เพื่อซื้อ จัดหา รับ เช่า เช่าซื้อ ถูกรรมสิทธิ์ จัดทะเบียน ครอบครอง ปรับปรุงใช้ และจัดการ โดยประการอื่น ที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือทรัพย์สินใด ๆ ตลอดจนดอกผลของทรัพย์สิน รวมทั้งการขาย โอน จำนอง จำนำ แลกเปลี่ยน และจำหน่ายทรัพย์สิน อันเกิดจากการดำเนินโครงการ

ข้อ ๗ การกำหนดวัตถุประสงค์ให้กองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินโครงการเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

หมวด ๒

คณะอนุกรรมการ

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดกรอบในการยื่นขอรับงบประมาณ และกรอบแนวทาง การบริหารจัดการโครงการ

(๒) พิจารณาและอนุมัติแผนงาน โครงการที่เสนอขอใช้งบประมาณโครงการของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองตามแนวทางการดำเนินงานโครงการที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่กำหนด

(๔) ประมวลและวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการที่ได้รับการอนุมัติแล้ว เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินของโครงการ

(๕) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน หรือติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ

(๖) ออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ เงื่อนไขและวิธีการตามระเบียบ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง การขายทอดตลาด การจำหน่ายและการทำลาย เพื่อการดำเนินการตามหลักการของโครงการ

(๗) รายงานผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการทราบ

(๘) กำหนดวัตถุประสงค์ให้กองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินโครงการเพิ่มเติมได้ตามประกาศที่คณะอนุกรรมการกำหนด

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับดูแลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มอบหมาย

ข้อ ๙ ให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดในแต่ละจังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าสำนักงานสาขา และมีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ตลอดจนการดำเนินงานของสำนักงานตามแนวทางที่คณะอนุกรรมการกำหนด

หมวด ๓

การขอรับการจัดสรรงบประมาณ

ข้อ ๑๐ กองทุนหมู่บ้านที่มีสิทธิได้รับงบประมาณจะต้องเป็นกองทุนหมู่บ้านที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามหลักเกณฑ์ คู่มือ แนวทาง ประกาศ โดยยื่นขอรับงบประมาณตามระยะเวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการกำหนด

บัญชีโครงการที่เปิดรองรับเงินงบประมาณโครงการให้เป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะบัญชีของกองทุนหมู่บ้านมีอยู่เดิม หรือเปิดบัญชีขึ้นใหม่เพื่อรองรับเงินงบประมาณโครงการ ให้กองทุนหมู่บ้านทำเอกสารยินยอมการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีนั้นเป็นของสำนักงาน และให้มีอำนาจให้ธนาคารโอน ถอนคืน ระงับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ทั้งหมดหรือบางส่วนแก่สำนักงาน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการได้ตามประกาศของคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๑๑ กองทุนหมู่บ้านสามารถนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไปต่อยอดโครงการต่าง ๆ ของกองทุนหมู่บ้านที่มีอยู่แล้ว หรือร่วมดำเนินงานกับกองทุนหมู่บ้านอื่น หรือองค์กรวิสาหกิจชุมชน ที่มีศักยภาพ ทั้งนี้ การร่วมดำเนินงานกับกองทุนหมู่บ้านอื่น หรือองค์กรวิสาหกิจชุมชน ให้การประชุมสมาชิก การบริหารงานโครงการ ขั้นตอน วิธีการ ตลอดจน ทรัพย์สินที่เกิดจากการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๒ การดำเนินงานต้องบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ทุกขั้นตอน การนำเงินงบประมาณตามโครงการไปใช้เป็นเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล จะกระทำมิได้ หากฝ่าฝืนผู้กระทำในฐานะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหาย

ข้อ ๑๓ กองทุนหมู่บ้านที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณโครงการ ให้จัดประชุมสมาชิกเพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการ โดยมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้น จะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่ง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประชุมครั้งแรก และการประชุมครั้งหลังเมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกทั้งหมดให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านดำเนินการเสนอโครงการ รายงานการประชุมสมาชิก พร้อมเอกสารประกอบ ตามประกาศ แนวทางและวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด

ให้ที่ประชุมสมาชิกคัดเลือกผู้แทนสมาชิกไม่น้อยกว่าสามคนทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารจัดการโครงการให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้

ข้อ ๑๔ คณะอนุกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ตลอดจนองค์ประชุม เพื่อให้สามารถจัดประชุมสมาชิกสำหรับการขอรับเงินสนับสนุนงบประมาณโครงการ ในกรณีที่กองทุนหมู่บ้านไม่สามารถจัดประชุมสมาชิกได้ ให้กองทุนหมู่บ้านรายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการให้สำนักงานทราบ เพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการพิจารณา

ข้อ ๑๕ การเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมโครงการ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจัดประชุมสมาชิกโดยความเห็นชอบของที่ประชุมสมาชิกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๑๓ มาใช้โดยอนุโลม เพื่อมีมติเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมโครงการ โดยกระบวนการให้เป็นไปตามแนวทางและวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์

ในกรณีที่ไม่มีคณะอนุกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการไม่สามารถปฏิบัติงานได้ หรือคณะอนุกรรมการยังไม่ได้กำหนดแนวทางและวิธีการ ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมโครงการ และนำเสนอคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการเห็นชอบต่อไป

หมวด ๔

การจัดสรรงบประมาณให้กองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๑๖ การจัดสรรงบประมาณตามโครงการ ให้จัดสรรโดยยึดหลักความเป็นจริงและตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยกองทุนหมู่บ้านที่โครงการได้รับการอนุมัติ จะได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณไม่เกินวงเงินตามประกาศของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

การจัดสรรงบประมาณนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ข้างต้นให้สามารถดำเนินการได้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๗ เมื่อคณะอนุกรรมการได้อนุมัติโครงการให้กับกองทุนหมู่บ้านแล้ว ให้สำนักงานโอนเงินงบประมาณเข้าบัญชีโครงการของกองทุนหมู่บ้าน และแจ้งผลการอนุมัติงบประมาณให้กองทุนหมู่บ้านทราบ

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่กองทุนหมู่บ้านได้เสนอโครงการ แต่ไม่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินโครงการ อันเนื่องมาจากเหตุใดก็ตาม ให้สำนักงานแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านทราบผลการพิจารณา พร้อมเหตุผล การไม่ได้รับการอนุมัติ เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป ภายในระยะเวลาที่คณะอนุกรรมการกำหนด หากไม่ดำเนินการภายในกรอบระยะเวลาการดำเนินโครงการ ให้ถือว่ากองทุนหมู่บ้านสละสิทธิการขอรับเงินงบประมาณโครงการ

หมวด ๕

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและการบริหารโครงการ

ข้อ ๑๙ กองทุนหมู่บ้านจะเริ่มดำเนินโครงการได้ต่อเมื่อได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณเข้าบัญชีโครงการของกองทุนหมู่บ้านแล้ว

ห้ามมิให้กองทุนหมู่บ้านทำสัญญา หรือข้อตกลง กับคู่สัญญา บริษัท ห้างร้าน หรืออื่น ๆ ในการดำเนินงานโครงการก่อนได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณเข้าบัญชีโครงการของกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๒๐ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการ การจัดซื้อ จัดจ้าง การจัดทำบัญชีและการเงิน การติดตาม ตรวจสอบ และการดำเนินการอื่นใด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๒๑ ในการดำเนินงานโครงการ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสามารถถอนเงินจากบัญชีโครงการมาเก็บรักษาไว้เป็นเงินสดตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดของกองทุนหมู่บ้าน โดยวงเงินสดที่เก็บรักษาประจำวันจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกซึ่งมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของกองทุนหมู่บ้านสำหรับการดำเนินงานโครงการ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังนี้

- (๑) การบริหารจัดการโครงการ
- (๒) การจัดซื้อ จัดจ้าง
- (๓) การเบิกจ่ายเงินและการจัดทำบัญชี
- (๔) การติดตามและประเมินผลโครงการ
- (๕) การจัดทำทะเบียนและบริหารทรัพย์สิน
- (๖) การจัดสรรกำไรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

ข้อ ๒๓ การทำนิติกรรม สัญญา เกี่ยวกับโครงการ ต้องกระทำภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ตามข้อ ๖ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการโดยผู้แทนกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับมอบหมายจากมติที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกินกึ่งหนึ่ง

ข้อ ๒๔ สำนักงานสามารถจัดทำคู่มือ แนวทาง วิธีการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานเดียวกันได้

ข้อ ๒๕ กรณีมีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมโครงการ ให้กองทุนหมู่บ้านชะลอการใช้จ่ายเงินโครงการไว้ก่อนจนกว่าการดำเนินการตามข้อ ๑๕ แล้วเสร็จ ทั้งนี้ ในกิจกรรมใดของโครงการที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมโครงการให้ดำเนินโครงการต่อไปภายใต้งบประมาณที่ได้รับ

ข้อ ๒๖ ทรัพย์สินที่เกิดจากการดำเนินงานภายใต้เงินงบประมาณโครงการนี้ ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุนหมู่บ้าน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์วิธีการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๒๗ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการอาจออกประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งเพื่อกำหนดการดำเนินงานบริหารโครงการเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๒๘ กองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องประกอบการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ

หมวด ๖

การตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงาน

ข้อ ๒๙ กรณีที่มีผู้ร้องเรียน หรือสำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา หรือศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด ตรวจสอบพบว่าการบริหารโครงการไม่เป็นไปตามคู่มือ แนวทาง วิธีการดำเนินงานตามโครงการที่คณะอนุกรรมการ หรือสำนักงานกำหนด หรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านหรือชุมชนแล้วแต่กรณี ในระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสำนักงาน สาขา มีอำนาจแจ้งระงับการเบิกจ่ายเงินออกจากบัญชีโครงการไว้เป็นการชั่วคราว หรือชะลอการดำเนินโครงการไว้เป็นการชั่วคราวได้ โดยมีหนังสือไปยังธนาคารเพื่อระงับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ หรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือผู้เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

กรณีมีการเบิกถอนเงินงบประมาณออกจากบัญชีโครงการแล้ว ให้ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสำนักงาน สาขา มีอำนาจแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านนำเงินกลับเข้าบัญชีโครงการไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จ

เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จและเห็นว่าการบริหารโครงการไม่เป็นไปตามแนวทางและวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด หรือไม่เป็นไปตามคู่มือ แนวทาง วิธีการดำเนินงานตามโครงการที่สำนักงานกำหนด หรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านหรือชุมชนจริง ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกเงินงบประมาณคืนทั้งหมด หรือบางส่วน รวมทั้งดอกเบี้ย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ผู้อำนวยการสามารถมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ เพื่อดำเนินการให้ความคุ้มครอง เรียกค่าเสียหาย ฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งในทางแพ่งและอาญา

เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าการบริหารโครงการเป็นไปตามประกาศ แนวทาง คู่มือ และวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด หรือวิธีการดำเนินงานโครงการที่สำนักงานกำหนดชอบด้วยกฎหมายและการกระทำนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านหรือชุมชน ให้ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสำนักงาน สาขา มีหนังสือแจ้งไปยังกองทุนหมู่บ้านให้ดำเนินการบริหารจัดการเงินงบประมาณ ตามโครงการ

ข้อ ๓๐ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง สำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา หรือศูนย์ปฏิบัติการ จังหวัด สามารถเรียกประชุม บุคคล เอกสาร หรือประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานในพื้นที่ให้ตรวจสอบหรือร่วมตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจน

ข้อ ๓๑ กรณีสำนักงาน หรือกองทุนหมู่บ้านพบว่าเกิดความเสียหายในทางแพ่งเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ อันเกิดจากบุคคลอื่นที่กองทุนหมู่บ้านไปกระทำนิติกรรม สัญญา ให้กองทุนหมู่บ้านดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ค่าเสียหายต่อผู้เกี่ยวข้อง

กรณีกองทุนหมู่บ้านไม่ดำเนินการ ให้ผู้อำนวยการ หรือบุคคลที่ผู้อำนวยการมอบหมายเรียกเงินงบประมาณคืนทั้งหมด หรือบางส่วน รวมทั้งดอกเบี้ย ตลอดทั้งค่าเสียหายอันเกิดจากการไม่กระทำการนั้นจากกองทุนหมู่บ้าน หรือกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ไม่ดำเนินการจนทำให้เกิดความเสียหายแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๒ กรณีกองทุนหมู่บ้าน หรือกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่เห็นด้วยกับการเรียกเงินงบประมาณคืนทั้งหมด หรือบางส่วน รวมทั้งดอกเบี้ย กองทุนหมู่บ้านสามารถอุทธรณ์เป็นหนังสือมายังผู้อำนวยการได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เรียกเงินคืน

ทั้งนี้ หากเป็นการอุทธรณ์เพื่อประโยชน์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งมีใช้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากคำร้อง สำนักงานจะไม่รับเรื่องในการอุทธรณ์ในคราวนั้นก็ได้

ข้อ ๓๓ ให้กองทุนหมู่บ้าน รายงานผลการดำเนินโครงการและรายงานการใช้จ่ายเงินต่อสำนักงานตามแนวทางและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๓๔ ผู้อำนวยการอาจแต่งตั้ง หรือมอบหมายคณะทำงานหรือบุคคล เพื่อตรวจสอบ สอบทาน ติดตามและประเมินผล หรือดำเนินการอื่นใดในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการและรายงานต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๕ หากตรวจสอบพบว่ากองทุนหมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณไปดำเนินการตามโครงการแล้วแต่มีเหตุให้หยุดดำเนินการ ให้สำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา สรุปผลการตรวจสอบโดยระบุสาเหตุ และเสนอแนวทางการแก้ไขให้คณะกรรมการพิจารณา

ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงาน หรือเชิญหน่วยงาน ส่วนราชการ หรือองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนองค์ความรู้ งบประมาณ หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้กองทุนหมู่บ้านสามารถบริหารกิจกรรม หรือกิจการได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากหยุดดำเนินการเกินกว่า ๑๘๐ วัน แต่ไม่แจ้งให้สำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา ทราบจนเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินต่อกองทุนหมู่บ้าน หรือส่วนรวม กองทุนหมู่บ้านจะต้องรับผิดชอบความเสียหายเต็มจำนวนตามงบประมาณที่ได้รับคืนแก่สำนักงานตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด

หากตรวจสอบพบว่ากิจการใดของกองทุนหมู่บ้านที่หยุดการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากการเสื่อมสภาพจนไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ให้กองทุนหมู่บ้านเสนอขอขยายทอดตลาดตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๗

การทำบัญชีและการตรวจสอบ

ข้อ ๓๖ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจัดทำบัญชีโครงการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และจัดทำบัญชีรับ - จ่าย อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง รวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานประจำปี รายงานผลต่อที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิก และเปิดเผยให้สมาชิกทราบ และรายงานผลให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (๓๑ ธันวาคมของทุกปี)

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงินการบัญชี พัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นหลัก

ข้อ ๓๗ กำไรสุทธิที่เกิดจากการดำเนินงานของโครงการให้นำเข้าบัญชีโครงการ

เมื่อสิ้นปีบัญชีหากปรากฏว่าปีใดมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรได้ ทั้งนี้ ให้มีการจัดสรรเป็นเงินสมทบบัญชีโครงการ เพื่อเป็นเงินทุนในการดำเนินโครงการ และเงินอื่นตามระเบียบที่กองทุนหมู่บ้านกำหนด

การจัดสรรกำไรสุทธิบัญชีโครงการ ให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของกองทุน โดยคำนึงถึงประโยชน์ สวัสดิภาพ สวัสดิการ ของสมาชิกและประชาชน การมีส่วนร่วมของกองทุนหมู่บ้านที่ดำเนินโครงการ ให้สามารถดำเนินโครงการเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ สร้างอาชีพ และกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

คณะกรรมการสามารถกำหนดให้มีการจัดสรรกำไรสุทธิของบัญชีโครงการเพิ่มเติมได้ เพื่อประโยชน์ของการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๓๘ กรณีโครงการมีลักษณะไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่กองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านรายงานให้สมาชิกทราบ และรายงานให้คณะกรรมการทราบภายใน ๑ ปีนับแต่เสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ และอาจไม่จัดทำบัญชีโครงการตามหมวดนี้ก็ได้

ข้อ ๓๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการ หรือมีแต่ไม่สามารถจัดการประชุมคณะกรรมการได้ ให้อำนาจของคณะกรรมการตามระเบียบนี้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ จนกว่าจะมีคณะกรรมการหรือจนกว่าจะประชุมคณะกรรมการได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๐ ให้กองทุนหมู่บ้านนำบัญชีโครงการที่เปิดไว้สำหรับรับงบประมาณตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชบัญญัติมาใช้สำหรับรองรับงบประมาณตามระเบียบนี้

ข้อ ๔๑ การใด ๆ ที่กองทุนหมู่บ้านที่ได้กระทำหรือดำเนินการภายใต้นโยบาย แนวทาง ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ถือเป็นการดำเนินการตามระเบียบนี้

ให้บรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ รายได้ ของกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๔๒ การใด ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการที่ได้กระทำหรือดำเนินการภายใต้นโยบาย แนวทาง ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ถือเป็นการดำเนินการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สมคิด จาตุศรีพิทักษ์

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ